

7.8 Volitelné vzdělávací aktivity

7.8.7 Seminář z dějepisu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
0	0	2	2

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity v RVP G.

Cílem předmětu je rozšířit, prohloubit, upevnit, systemizovat a zobecnit společenskovední poznatky žáků získané zejména v předmětu Dějepis, ale i v dalších předmětech, jako např. Český jazyk a literatura, Zeměpis, Základy společenských věd, Estetická výchova. Seminář je určen především těm žákům, kteří se rozhodli pro studium historie nebo jiného společenskovedního oboru.

Obsah semináře, který navazuje na povinný předmět Dějepis, tvoří soustava poznatků o vývoji společnosti od jejího vzniku do současnosti.

Předmět vybírá zejména z těchto tematických okruhů:

pomocné vědy historické;

národní dějiny;

významné osobnosti našich i světových dějin;

stěžejní okamžiky dějin 20. století.

Organizace výuky:

Vedle osvojování vědomostí je cílem semináře systematické rozvíjení schopností, pracovních dovedností a návyků nezbytných pro vysokoškolské studium a samostatné vzdělávání v oblasti společenských věd. Tyto dovednosti žáci uplatňují v ústním a písemném projevu. Výuka vyučovacího předmětu Seminář z dějepisu probíhá ve třídách a v odborné učebně společenských věd. Učivo je rozděleno do dvou ročníků, a to předmaturitního a maturitního. V semináři se vedle hromadné výuky výrazně uplatňuje skupinové vyučování. Výjimečně je výuka realizována formou exkurze či besedy. Z hlediska metod převažuje řízený dialog, diskuse, práce s odborným textem, práce s prameny a s mapou. Ve vyučovacích hodinách je také využívána audiovizuální technika.

B. Výchovní a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- při výuce klade důraz na práci s odborným textem. Rozvíjí schopnost čtení s porozuměním textu, která je nutným předpokladem pro další práci s informacemi;
- prací s vhodně zvolenou odbornou literaturou, výukovými programy a internetem vede žáky k efektivnímu získávání poznatků a jejich analýze;
- vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací;
- vhodně využívá forem samostatné a skupinové práce, při kterých žáky učí organizovat vlastní činnost. Před započetím samotné práce stanoví cíl, jehož dosažení na konci hodiny zhodnotí, případně navrhuje, jak práci zefektivnit, aby cíle žáci dosáhli;
- začleňuje metody aktivního učení, např. didaktické hry, učení podporované počítačem a další metody, které jsou významným motivačním a aktivizačním prvkem a zefektivňují získávání poznatků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- propojuje vědomosti žáků získané v semináři se schopností využít je k pochopení současného dění. Motivuje žáky poukázáním na souvislosti mezi dějinami a současností;
- navozuje modelové problémové situace, při kterých žáci aktivně hledají cesty k řešení, příp. hodnotí efektivnost různých způsobů řešení, koriguje chybná řešení;
- vede žáky ke kritické interpretaci získaných informací a jejich ověřování;
- klade důraz na souvislosti v rámci oboru (propojuje učivo světových a národních dějin, ukazuje souvislosti mezi vývojem dějin politických, hospodářských, kulturních atd.) i mezi obory (ZSV, dějiny literatury, výtvarného umění, hudby, zeměpis aj.).

Kompetence komunikativní

Učitel:

- v diskusi učí žáky věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, používat přesná vyjádření, ale také vyslechnout názory druhých a adekvátně na ně reagovat;
- vede žáky ke zdokonalování mluveného projevu také formou ústního prověřování učiva, prezentací referátů, vyjadřováním získávaných poznatků vlastními slovy aj.;
- dbá na přesné a gramaticky správné vyjadřování v psaných i mluvených projevech;
- vede žáky k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje u žáků schopnost spolupracovat, vede je k vzájemné toleranci, empatii a zodpovědnosti za jejich práci i práci ostatních;
- učí žáky posoudit reálně jejich schopnosti a odhadnout důsledky jejich jednání.

Kompetence občanské

Učitel:

- uváděním příkladů z dějin vede žáky k jednání nejen v zájmu vlastním, ale i v zájmu širšího společenství, učí je hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování;
- vysvětluje a porovnává způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích;
- učí žáky vnímavosti ke kulturním hodnotám, zdůrazňuje nutnost chránit je;
- zapojováním aktuálních informací potlačuje u žáků lhostejný přístup k okolnímu dění, příp. dění ve společnosti. Motivuje žáky k poskytnutí pomoci ostatním;

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vede žáky k umění rozpoznat situace, v nichž mohou uplatnit a využít poznatky ze semináře, a to jak v profesním, tak v osobním životě.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy;
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení;
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učí žáky odpovědnému a etickému chování a jednání v digitálním prostředí

3. ročník

2 hodiny týdně

Pomocné vědy historické

Očekávané výstupy

Žák:

- orientuje se v základních pojmech z oblasti pomocných věd historických

Učivo

Teoretické vymezení a praktický nácvik aktivit vybraných pomocných věd historických

Významné osobnosti našich i světových dějin

Očekávané výstupy

Žák:

- uvede jména významných osobností jednotlivých historických epoch
- zhodnotí význam zvolené osobnosti ze světových dějin
- zhodnotí význam zvolené osobnosti z našich národních dějin

Učivo

Významné osobnosti českých, československých a světových dějin (výběr dle aktuálního zájmu učitele a studentů)

Stěžejní okamžiky moderních dějin

Očekávané výstupy

Žák:

- vymezí základní události dějin 20. století
- porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích
- jmenuje osobnosti, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj dějin ve 20. století

Učivo

Vybraná témata z moderních dějin (výběr dle aktuálního zájmu studentů a vyučujícího)

4. ročník

2 hodiny týdně

Kapitoly z dějin starověku

Očekávané výstupy

Žák:

- uvede významné osobnosti starověkých dějin
- přemýšlí nad přesahy vybraných událostí starověku do dějin moderních

Učivo

Výběr témat dle aktuální nabídky pedagoga a zájmu žáků

Kapitoly z dějin středověku

Očekávané výstupy

Žák:

- uvede významné osobnosti a události středověkých dějin
- za základě práce se zdroji porovnává různé interpretace vybraných událostí středověku
- zamýšlí se nad příčinami středověkých konfliktů a jejich možnými důsledky až do dnešních dnů

Učivo

Výběr témat dle aktuální nabídky pedagoga a zájmu žáků

Kapitoly z dějin novověku

Očekávané výstupy

Žák:

- zhodnotí význam vybraných osobností a událostí novověkých dějin
- za základě práce se zdroji porovnává různé interpretace vybraných událostí novověku
- jmenuje příklady zásadní proměny ve společnosti v průběhu novověku v důsledku společenských a hospodářských událostí

Učivo

Výběr témat dle aktuální nabídky pedagoga a zájmu žáků

Kapitoly z dějin 20. století

Očekávané výstupy

Žák:

- zhodnotí význam vybraných osobností a událostí 20. století
- vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie
- na příkladech demonstruje vliv světových událostí na naše národní dějiny

Učivo

Výběr témat dle aktuální nabídky pedagoga a zájmu žáků